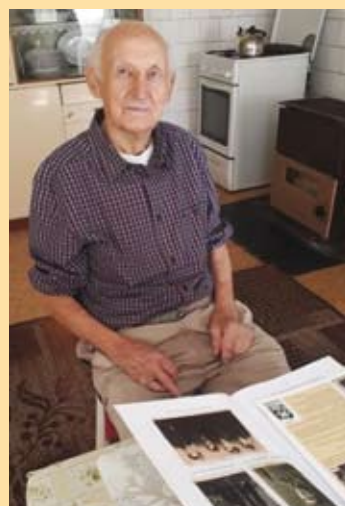

Z OBSAHU**Nečekaná setkání 2****Životní příběh
Karla Zahradníka 2****Brno žije
i na podzim 3****Setkání generací 4**

Paměti válečných veteránů zapojených do projektu PoVV

Vážení váleční veteráni,

mezi prostředky zachování kulturního dědictví válečných veteránů patří také aktivní podpora při vydávání jejich pamětí prostřednictvím projektu **Péče ČsOL o válečné veterány (PoVV)**, podporovaného Ministerstvem obrany ČR. Tato podpora směřuje ke splnění cíle projektu ve vztahu k válečnému veteránovi jako pamětníkovi a současně k celé společnosti.

Václav Valoušek

Životní příběh každého válečného veterána je unikátní a neopakovatelný. Jeho paměť a vzpomínky zahrnují subjektivní prožitek, utvářený životními zkušenostmi od dětství, přes další profesní i soukromý život. To vše je zásadně ovlivněno společenským prostředím, ve kterém se válečný veterán v dané životní etapě nacházel. Publikováním vzpomínek dojde k zachování příběhu veterána nejenom pro ty, kdo dotyčného člověka znají a sami sdílejí celou řadu vzpomínek na události, které spolu prožili, ale především pro společnost, která je jinak

při hodnocení jednotlivých událostí odkázaná na suchopárné archivy, jejich výklady nebo svérázné dohady.

Jedním z válečných veteránů, kteří několik let zaznamenávali své vzpomínky rukopisně a za pomoci přátel je dopracovali až do podoby knižní publikace, je druhoválečný veterán **Václav Valoušek**. Koncem listopadu letošního roku vyjde knížka jeho vzpomínek, která bude nekomerčně distribuována v rámci projektu PoVV.

Mezi válečnými veterány je nemálo těch, kteří mají své paměti v nejrůznější formě zpracovány. Někteří dokonce paměti své nebo svých blízkých vydávají knižně, řada jiných píše tzv. do šuplíku. V současnosti několik životních příběhů připravujeme ke knižní publikaci. Závěrem proto vyzýváme i ostatní válečné veterány k zamýšlení nad možností publikace svých pamětí v souladu s cíli tohoto projektu.

Redakce

Nečekaná setkání

Setkání na Velehradě –
vpředu válečný veterán
Ladislav Verner

při útěku z Povážské Bystrice domů na Moravu. K již položeným kyticím jsme přidali kyticíku z lučních květin.

I naše putování po Chříbech a Velehradě přineslo setkání s nedávnou historií. V hotelu ve Velehradě jsme se potkali s kolegou **Karlem Vaculíkem**, který doprovázel příslušníka partyzánského oddílu Olga **Ladislava Vernera** při jeho cestě po vlastních stopách na místa, kde málem přišel o ruku a o nohy. Naše setkání bylo sice krátké, ale příjemné. Díky němu jsme pak změnilí trasu svého putování a navštívili památník obětem salašského masakru. I u tohoto památníku jsme položili malou kyticíku a našim přátelům vyprávěli příběh o tragédii dvaceti občanů obce Salaš v dubnu roku 1945.

Text a foto: **Dana Axmanová Vrtišková**

Památník Tři kříže

Památník obětem salašského masakru

Při našich toulkách po českých horách často narazíme na zapomenuté anebo naopak známé památníky bojů partyzánských oddílů operujících na našem území v letech druhé světové války. Tak jsme při letním putování po Javorníku a Vsetínských Beskydech narazili na památník padlým na sklonku války Tři kříže u rozhledny Stratěvec. Vybavilo se mi téměř okamžitě vyprávění válečné veteránky **Boženy Šimončíkové**, která právě na jaře roku 1945 přecházela Javorníky s malou partyzánskou skupinou

Životní příběh Karla Zahradníka

Životní příběh válečného veterána **Karla Zahradníka** (1926) by nepochybně vydal na knihu, jen kdyby se psala o jeho válečných skutcích.

Je rodákem z Velké nad Veličkou, z obce rozkládající se v podhůří Bílých Karpat na slovenské hranici. Kraj přímo stvořený pro odbojovou činnost na hranici. Ihned po německé okupaci našich zemí jeho táta, máma i bratr věděli, kde je jejich vlastenecké místo. Záhy se zapojil i Karel.

Karel Zahradník
v mládí

I přestože se rodina přestěhovala do vnitrozemí k Brnu, neunikla pozornosti gestapa. Prohlídky bytu a oddělené výslechy gestapa se staly součástí jejich života. Karel mj. převážel uprchlíky zejména na kolech či vlakem do rodiště, kde se jich ujali další spolehliví odbojáři. Mládí Karla chránilo, avšak táta František byl zatčen a popraven již 3. října 1941 v Kounicových kolejích v Brně jako bojovník Vely.

Váleční veteráni
Vladimír
Rajda
a Karel
Zahradník
(vpravo)

Vlastenectví rodiny však bylo silnější než strach z okupantů. Na jeho odvážnou ilegální práci vzpomínali i pozdější generálové K. Klapálek, B. Boček, A. Hasal či J. Koutnák, kteří přešli hranice na Slovensko i jeho zásluhou. Karel pracoval ve mlýně v Dědicích, což mu částečně umožňovalo pomáhat zásobovat potravinami ilegální skupinu Za svobodu republiky či partyzány oddílu Olga působící v Chříbech.

Válečné útrapy a nuzné žití, které rodinu postihly pro ztrátu táty, ale i odboj pro vlast, se odrazily na jeho zdraví. Zvládl i poválečná léčení. Dnes skromný válečný veterán žijící pod Velkou Javořinou vzpomíná na hrdý boj proti okupantům.

Text a foto: **Jan Kux**

Poděkování Libuši Benešové

Dne 26. září se sešla Sociálně zdravotní komise ČsOL pod vedením předsedkyně Aleny Ditrichové. Na závěr jednání jsme se rozloučili s dlouholetou členkou komise **Libuší Benešovou**, která končí na vlastní přání.

Jmenovaná měla velký podíl na dobrém chodu komise, proto jsme se s ní rozloučili důstojně v příjemném prostředí restaurace Historie na pražských Vinohradech. Naši sestru jsme se za vykonanou práci odměnili květinou, drobným dárkem a malým občerstvením.

Sestro Libuško, děkujeme!

Text a foto: **Jitka Fortelná**

Dlouholetá členka Sociálně zdravotní komise ČsOL Libuše Benešová (druhá zprava)

Slavnostní přípitek pro jubilující válečné veterány

umožní, kvituje s povděkem, že do salonku Komunitního centra v Brně mají bezbariérový přístup, včetně plošiny pro vozíčkáře. Bez tohoto vybavení bychom naše nejstarší veterány vůbec zvat nemohli.

O pravidelná setkávání je stále větší zájem díky bezprostřední atmosféře, navázaným nebo znovuobnoveným přátelstvím, sdíleným zážitkům i kvalitnímu pohoštění. Především „novodobí“ veteráni jsou mile překvapeni zájmem, který o jejich současný život ČsOL prostřednictvím projektu projevila.

Nedílnou součástí setkání je vystoupení dětského souboru Jarabáček z Drnholce. Tentokrát přijeli sice v komorním počtu, ale s o to větším zápalem děti zpívaly a tančily. Brzy se k nim přidali i veteráni, alespoň zpěvem. Ani domů se nechtělo...

Brno žije i na podzim

V rámci Projektu péče o válečné veterány ČsOL jsme 29. září v Brně zorganizovali další, v pořadí již třetí setkání válečných veteránů. Setkání pořádáme u příležitosti oslav narozenin našich válečných veteránů v daném čtvrtletí. Je ale pravdou, že vítán je každý válečný veterán nebo veteránka, kteří projeví zájem přijít.

Dárky pro oslavence zajišťujeme dlouhodobě formou sponzorského daru prostřednictvím firmy Delikommat Brno-Modřice.

Podzimního setkání se zúčastnilo celkem 16 válečných veteránů, z toho 7 druhoválečných a 9 novodobých. Většina druhoválečných veteránů, kterým účast zdravotní stav

Text a foto: **Dana Axmanová Vrtišková**

Váleční veteráni paní Pěničková a pan Malach s dětmi

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v červenci 2018

90 let

Julius Leitner
Václav Pražák
Mikuláš Bröder
Lubomír Krommel
Jan Havel

95 let

Helena Pánková
Božena Dejlová
Marian Lněnička

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v srpnu 2018

90 let

Anna Pospíšilová
Evžen Krameš

95 let

Slávka Altmanová
Rudolf Daňo
Vlasta Nováková
Michal Tidír

Setkání generací

Jozef Trabalík

Jan Novenko

Mezi účastníky podzimního setkání válečných veteránů v Brně 21. září byl novodobý veterán **Jozef Trabalík**. Byl účastníkem vojenských misí Ungci, humanitární operace v Iráku, mírové mise Unprofor v bývalé Jugoslávii aj. V závěru svého vystoupení jej obklopily účinkující děti z folklorního souboru Jarabáček z Drnholce.

Vedoucí souboru Jarabáček za pěvecké a taneční vystoupení dětí srdečně poděkoval válečný veterán **Jan Novenko**.

Text a foto: **Jan Kux**

Foto: **Dana Vrtišková Axmanová**

Účastníci novodobých misí na brněnském podzimním setkání jubilantů: Romana Škodová, pánové Chalupa a Vlk.

Válečný veterán, občasník, vychází 8x ročně, Praha. Č. 5/2018 vyšlo 29. 9. 2018. Reg. č.: MK ČR E 23134.

Vydává Československá obec legionářská, z. s., Sokolská 33, 120 00 PRAHA 2

Vedoucí projektu PoVV: Ing. Viktor Šinkovec

Vedoucí redaktorka: Mgr. Taťána Králová, tanykral@seznam.cz